

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/2062,**25. september 2023,****mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Benini relvajõudude toetamiseks**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ⁽¹⁾ loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.
- (2) Guinea lahe rannikuriikide, nimelt Ghana, Elevandiluuranniku, Benini ja Togo põhjapoolseid piirkondi on seoses Saheli keskosas valitseva kriisiga tabanud julgeolekuolukorra halvenemine.
- (3) Halveneva julgeolekuolukorra tõttu piirkonnas on oluline tugevdada Benini kaitse- ja julgeolekujõude, et võimaldada ja toetada stabiliseerimispüüdlusi kõnealuses riigis. Sellega seoses ning olles täielikult teadlik vajadusest olukorrale terviklikult reageerida, on pikaajalise rahu ja julgeoleku tagamine Beninis liidu jaoks üks peamine prioriteet.
- (4) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 3. juulil 2023 Beninilt taotluse, et liit abistaks Benini relvajõude. Taotletav abi on seotud põhivarustuse hankimisega, et tugevdada nende Benini sõjaliste üksuste operatsioonivõimet, mis on siirdud Benini põhjaossa operatsiooni Mirador raames, et võidelda valitsusväliste relvastatud rühmituste ja nende terrorirünnakute vastu ning vähendada nende rühmituste võimalusi terrorirünnakuid toime panna.
- (5) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ⁽²⁾ ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.
- (6) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

⁽²⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Benini (edaspidi „toetusesaaja“).
2. Abimeetme eesmärk on suurendada Benini relvajõudude suutlikkust kaitsta Benini territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning tsiviilelanikkonda sisemise ja välise agressiooni eest ning edendada piirkonnas rahu ja stabiilsust.
3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks:
 - a) üks õhusõiduk luure, seire ja rekke teostamiseks;
 - b) mehitamata õhusõiduki süsteemid luure, seire ja rekke teostamiseks.
4. Abimeetme kestus on 30 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 11 750 000 eurot.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.
3. Abimeetme rakendamisega seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.
2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped sisaldavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:
 - a) operatsiooni Mirador raames siirdud ja abimeetmest toetatavad Benini relvajõudude üksused järgivad asjaomast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
 - b) abimeetmest antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;
 - c) abimeetmest antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;

d) abimeetmest antud vara ei lähe kaduma ja seda ei anta ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee (edaspidi „rahastukomitee“) nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kõnealustes kokkulepetes kindlaks määratud, sealhulgas selle vara olemusringi lõpus.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetmest toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud varustust tarnib kontsern Défense Conseil International DCI.

Artikkel 5

Seire, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb seiret toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Kõnealust seiret kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi Benini relvajõudude üksuste poolt, kes on siirdud operatsiooni Mirador raames.

2. Varustuse tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse alljärgnevalt:

- a) tarne kättesaamise tõendamine, mille puhul lõppkasutajad allkirjastavad omandiõiguse üleminekul tarnesertifikaadid;
- b) aruandlus, mille puhul toetusesaaja annab igal aastal aru abimeetme raames antud varustust hõlmavate tegevuste kohta ja kindlaksmääratud varustusühikute inventari kohta seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee otsustab, et see aruandlus pole enam vajalik;
- c) kohapealne kontroll, mille puhul toetusesaaja annab kõrgele esindajale taotluse korral kohapealse kontrolli tegemiseks vajaliku juurdepääsu.

3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse rahastukomiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

*Artikkel 7***Peatamine ja lõpetamine**

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.
2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

*Artikkel 8***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 25. september 2023

Nõukogu nimel

eesistuja

H. GÓMEZ HERNÁNDEZ
